

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členiek JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci navrhovateľov: **1/ T. M.**, bytom D., **2/ L. K.**, bytom N., **3/ E. B.**, bytom P. , **4/ J. M.**, bytom D., zastúpených JUDr. L. L., advokátom v B. proti odporcovi: **O.P.Ú. v B.**, **za účasti** S.P.F. v B., právne zastúpeného Mgr. P. B., advokátom v B., B., s. r. o., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. j. R-4601/2004-Os zo dňa 28.2.2005, o odvolaní navrhovateľov 1/ - 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp/63/2005-69 zo dňa 30.11.2006, takto

rozhodol :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp/63/2005-69 zo dňa 30.11.2006 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporcu č. j. R-4601/2004-Os zo dňa 28.2.2005 **zrušuje** a vec **vracia** odporcovi na ďalšie konanie.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľom 1/ - 4/ náhradu trov konania v sume 21.280,- Sk do rúk ich právneho zástupcu v lehote 10 dní od doručenia tohto rozsudku.

Odôvodnenie :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. R-4601/2004-Os zo dňa 28.2.2005, ktorým odporca nenavrátil navrhovateľom vlastníctvo a nepriznal im právo na náhradu za pozemky nachádzajúce sa v k. ú. Č. pre nesplnenie podmienok v zmysle § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon).

Proti tomuto rozsudku podali navrhovatelia včas odvolanie, v ktorom odporcovi vytýkali, že v predmetnej veci rozhodol bez toho, aby skúmal ich tvrdenia a dôkazy a namietali, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázali na ustálenú prax súdov, podľa ktorej nie je úlohou súdu v správnom súdnictve nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, teda posúdiť, či správne orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesné predpisy. Namietali aj skutočnosť, že vo výrokovej časti ani v odôvodnení správneho rozhodnutia nie je uvedené, podľa akých právnych predpisov odporca rozhodoval ani akými úvahami bol vedený.

Krajskému súdu vyčítali, že sa ich námietkami a tvrdeniami vôbec nezaoberal, nevyvrátil ich argumentáciu a ani nevysvetlil, prečo ich názor nie je správny a podľa ich názoru je jeho rozsudok nepreskúmateľný.

Namietali použiteľnosť zákona č. 354/1921 Sb. na predmetné pozemky, keďže tento sa vzťahoval len na nehnuteľnosti, ktoré patrili subjektom uvedeným v § 1 tohto zákona a nachádzali sa na územiach, ktoré na základe mierových zmlúv po ukončení prvej svetovej vojny boli začlenené do územia čs. štátu. Predmetné pozemky sa na tomto území nenachádzali, pretože obec Č. a jej katastrálne územie Maďarsko postúpilo Čs. štátu na základe Parížskej mierovej zmluvy až po ukončení druhej svetovej vojny s účinnosťou dňom 15.9.1947.

Trvali na tom, ich právny predchodca (pani C. F.) nadobudol vlastnícke právo k pozemkom v rámci pozemkovej reformy podľa maďarských zákonov č. XXXVI. z roku 1921 a č. XLV. z roku 1921 a na základe rozsudku zo dňa 10.8.1926 č. 33.461/1926/O.F.B. a uznesenia zo dňa 29.6.1928 č. 17900/1926/O.F.B. a štát nehnuteľnosti prevzal dňom vykonania zápisu vlastníckeho práva Čs. štátu, t. j. dňom 27.4.1956, teda v rozhodujúcom období, pričom odkaz na ustanovenie § 5 zákona č. 354/1921 Sb. nezodpovedal právnym skutočnostiam a bol vykonaný bez právneho dôvodu.

Napadnutý rozsudok navrhli zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu sa zruší a vec sa mu vráti na ďalšie konanie.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, pretože sa nepreukázalo, že právny predchodca navrhovateľky bol vlastníkom predmetných pozemkov a že vlastníctvo k nim prešlo na štát v rozhodnom období.

Poukázal na to, že predmetné pozemky s parc. č. x, y v k. ú Č., vedené na PK vl. č. q, boli podľa zápisu na B-8 vlastníctvom Maďarskej kráľovskej pokladnice až do roku 1956, pričom však podľa Parížskej mierovej zmluvy (uverejnenej zákonom č. 192/1947 Zb. s účinnosťou dňom 15.9.1947) bola obec Č. pričlenená k územiu Československa a Československá republika sa stala vlastníkom všetkého majetku maďarského štátu v získanom území. Podľa vládneho nariadenia č. 206/1947 Sb. bol dňom 15.12.1947 zabavený všetok majetok, práva a záujmy, ktoré sú na území Československej republiky a sú majetkom Maďarska a lebo maďarských príslušníkov, v prospech Československého štátu. Pokiaľ mali právní predchodcovia navrhovateľov povolenie k pobytu na území a Československej republiky mali

možnosť podať námietky proti zápisu v pozemkových knihách, čo zrejme neurobili, preto nebolo ani vymazané vlastnícke právo Maďarskej kráľovskej pokladnice.

Trval na stanovisku, že predmetné pozemky prešli právne do vlastníctva Československého štátu dňom účinnosti Parížskej mierovej zmluvy 15.9.1947 a tento prechod vlastníckeho práva nemožno subsumovať pod žiaden z reštitučných titulov zákona č. 503/2003 Z.z..

K odvolaniu navrhovateľov sa vyjadril aj Slovenský pozemkový fond (ďalej len SPF), ktorý uviedol, že z PK vl. č. q, k. ú. Č. je zrejmé, že pozemky s parc. č. x a y boli od roku 1928 vo vlastníctve Maďarskej kráľovskej pokladnice a pripomenul, že Parížskou mierovou zmluvou z roku 1947 boli obce Č., Jarovce, Rusovce a časť k. ú. R. pričlenené k územiu Čs. štátu. Uviedol, že zákonom č. 172/1947 Zb. bola na tieto územia rozšírená účinnosť čs. právnych predpisov, pričom podľa § 3 tohto zákona sa ČSR stala vlastníkom všetkého majetku Maďarského štátu na pričlenenom území. Proti zápisom v pozemkových knihách z času, keď tieto nevedol príslušný úrad na území ČSR, bolo možné podať námietky /túto možnosť upravoval zákon č. 4/1950 Zb. s účinnosťou od 31.1.1950/, pričom PK vložky a zápisy v nich, proti ktorým neboli podané námietky, nadobudli právnu účinnosť dňom, ktorý nasledoval po uplynutí lehoty určenej súdom. Právny predchodca navrhovateľov námietky proti zápisu vlastníckeho práva na Maďarskú kráľovskú pokladnicu nepodal a v PK vl. č. q, k. ú. Č., zapísaný ako vlastníkom pozemkov s parc. č. x a y nikdy nebol.

SPF ďalej poukázal na skutočnosť, že do roku 1950 platil na území Slovenska intabulačný princíp až do účinnosti Občianskeho zákonníka – zákona č. 141/1950 Zb., podľa ktorého sa prevod vlastníckeho práva zapisoval do pozemkovej knihy už len s deklaratórnymi účinkami. Ďalší zápis bol vykonaný až v roku 1956 a ako vlastníkom je zapísaný Československý štát. Podľa názoru SPF vlastníkom predmetných pozemkov sa Československý štát stal najneskôr účinnosťou Parížskej mierovej zmluvy t. j. dňom 15.9.1947.

K námietke navrhovateľov, že ich právny predchodca nadobudol vlastnícke právo k predmetným pozemkom v rámci pozemkovej reformy podľa maďarských zákonov na základe rozhodnutí vydaných maďarskými súdmi, SPF uviedol, že rozsudok Krajského súdu pre usporiadanie vlastníctva pôdy zo dňa 10.8.1926 č. 33.461/1926, na ktorý navrhovatelia poukázali, sa netýka predmetných pozemkov a zo samotného znenia rozsudku ani nevyplýva nadobudnutie vlastníckeho práva právnym predchodcom navrhovateľov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že nebolo podmienky na potvrdenie rozhodnutia odporcu, ale toto bolo potrebné zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu prvostupňového súdu i z administratívneho spisu odporcu zistil, že navrhovatelia si žiadosťou podanou u odporcu dňa 24.11.2004 uplatnili reštitučný nárok na vrátenie pozemkov v PK vl. q, s parc. č. x a y nachádzajúcich sa v k. ú. Č., ako zákonní dedičia po pôvodnom vlastníkovi – neb. K. F.. Rozhodnutím č. j. R-4601/2004-Os. zo dňa 28.2.2005 odporca nenavrátil navrhovateľom vlastníctvo a nepriznal im právo na náhradu za

predmetné nehnuteľnosti s odôvodnením, že predmetné pozemky boli od roku 1928 vo vlastníctve Maďarskej kráľovskej pokladnice a podľa zápisu zo dňa 27.4.1956 sa vlastníkom stal Čs. štát. V danom prípade ide o prevzatie majetkov pripadnutých podľa mierových zmlúv a preto navrhovatelia nespĺňajú podmienky uvedené v § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 zákona.

S týmto záverom sa stotožnil aj krajský súd rozhodujúci o opravnom prostriedku navrhovateľov a napadnuté rozhodnutie odporcu ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria

- a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
- b) lesný pôdny fond.

Podľa § 2 ods. 1 zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

Podľa § 3 ods. 1 písm. o/ oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku prevzatia nehnuteľnosti bez právneho dôvodu.

Podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 1 a 3 citovaného zákona rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Citovanými ustanoveniami sa odporca dostatočne neriadil.

Zo stručného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odporca svoj záver o nevyhovení podmienok na navrátenie vlastníctva k požadovaným nehnuteľnostiam oprel o preukázanú skutočnosť, že „predmetné pozemky boli od roku 1928 vo vlastníctve Maďarskej kráľovskej pokladnice a podľa zápisu zo dňa 27.4.1956 sa vlastníkom stal Čs. štát podľa § 5 zákona č. 354/1921 Zb. v zmysle tohto zákona ide o prevzatie majetkov pripadnutých podľa mierových zmlúv“ a preto

navrhovatelia nespĺňajú podmienky uvedené v § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 zákona. Vo svojom vyjadrení k odvolaniu však tento svoj záver sám spochybnil odkazom na Parížsku mierovú zmluvu (zákon č. 192/1947 Zb.) a vládne nariadenie č. 206/1947 Zb., z ktorých odvodzoval nepreukázanie vlastníctva právneho predchodcu navrhovateľov a zaujal aj rozdielne stanovisko k právnej povahe zápisu vlastníctva k predmetným pozemkom v pozemkovej knihe z 27.4.1956 ako aj času a dôvodu prechodu vlastníctva na štát. Za daných okolností, keď dôvod zamietavého rozhodnutia nie je jednoznačne ustálený, nebolo možné rozhodnutie, ktoré výlučne (na rozdiel od vyjadrenia k odvolaniu) je predmetom preskúmania súdom, považovať za vydané na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu tak ako to predpokladá citované ustanovenie § 46 zákona č. 71/1967 Zb. Absentujúce náležité odôvodnenie správneho rozhodnutia v zmysle § 47 ods. 1 a 3 Správneho poriadku nemožno nahrádzať dodatočnou argumentáciou vo vyjadrení k opravnému prostriedku a súd na ňu nemôže prihliadať.

Z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé akým postupom a po vykonaní akých dôkazov odporca dospel ku konečnému záveru odôvodňujúcemu zamietavé rozhodnutie o nároku navrhovateľov. Ani z obsahu pripojeného spisu nie je možné zistiť, či im bola daná možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia pred jeho vydaním, najmä za účelom odstránenia rozporu medzi ich tvrdením o vlastníctve dotknutých pozemkov K. (C.) F. (v čase ich prechodu na štát) a konštatovaním odporcu o vlastníctve týchto pozemkov Maďarskou kráľovskou pokladnicou od roku 1928 a prechodu vlastníctva na Československý štát v zmysle zápisu z roku 1956. Zo spisu nie je ani možné zistiť, či odporca mal v čase rozhodovania k dispozícii listinné podklady (o ktorých sa zmieňujú navrhovatelia v opravnom prostriedku) majúce potvrdiť, že predmetné pozemky mali byť v rámci maďarskej pozemkovej reformy pridelené právnenému predchodcovi navrhovateľov na základe rozhodnutí maďarského súdu z roku 1926, ktoré údajne mali predložiť odporcovi 16.11.2004 prostredníctvom p. F..

Podľa § 250q ods. 2 o opravnom prostriedku rozhodne súd rozsudkom, ktorým preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie.

Z hore uvedených dôvodov je napadnuté rozhodnutie odporcu nepresvedčivé, vydané predčasne a v rozpore so zákonom a preto neboli podmienky na jeho potvrdenie krajským súdom podľa citovaného ustanovenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preto rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom odporca náležite zistí skutkový stav, zaujme stanovisko k predloženým dôkazom a stanoviskám navrhovateľov a svoj právny záver v novom rozhodnutí aj náležitým spôsobom odôvodní.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP a úspešným navrhovateľom priznal náhradu trov konania v sume 21.280,- Sk pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za odvolanie 1.000,- Sk a z trov právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní v sume 20.280,- Sk v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za 5 úkonov právnej služby znížených o 20% podľa § 13 ods. 3 vyhl.: prevzatie a príprava veci z 29.3.2005, podanie opravného prostriedku z 1.4.2005, podanie z 30.8.2006, účasť na pojednávaní dňa

30.11.2006 a podanie odvolania z 20.12.2006 a režijný paušál. Za dva úkony právnej služby zrealizované v roku 2005 po 3.696,- Sk $/(1.154,- \text{ Sk} - 20\%) \times 4/$ a 2x režijný paušál po 150,- Sk podľa § 14 ods. 1 písm. a/, c/ vyhl. a za 3 úkony zrealizované v roku 2006 po 4.032,- Sk $/(1.260,- \text{ Sk} - 20\%) \times 4/$ a 3x režijný paušál po 164,- Sk.

Priznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi platná právna úprava neumožňuje.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 15. januára 2008

**JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia :
Ľubica Kavivanovová